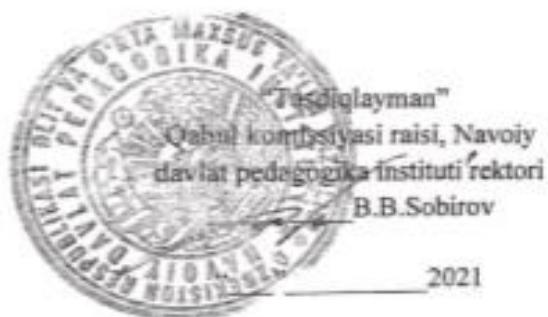


**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI



**SAII11101 – MUSIQA TA'LIMI VA SAN'AT MUTAXASSISLIGI
MAGISTRATURASI BO'YICHA BILIM DARAJASINI BELGILOVCHI
MAXSUS FANLARDAN SINOV DASTURI VA BAHOLASH MEZONI**

Mazkur dastur 2021-2022 o‘quv yilida **5A111101 – Musiqa ta’limi va san’at** mutaxassisligi bo‘yicha magistraturaga kiruvchilar uchun kirish sinovlari dasturi, savolnomalari va baholash mezonlarini o‘z ichiga olgan. Dastur savolnama va mezonlari oliy ta’limning 5111100 – Musiqa ta’limi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi Davlat ta’lim standartiga hamda Navoiy davlat pedagogika instituti o‘quv-uslubiy kengashida ko‘rib chiqilgan va ma’qullangan (20__ yil ____dagi __-sonli majlis bayoni) dasturga asoslanib tuzilgan.

Tuzuvchilar: **O‘.Mirzayev** - Musiqa ta’limi kafedrasi mudiri, katta o‘qituvchi
 A.Ergashev - Musiqa ta’limi kafedrasi o‘qituvchisi

Taqrizchilar: **O.O.Fayziyev** - Musiqa ta’limi kafedrasi professori
 S.B.Saidiy - Musiqa ta’limi kafedrasi professori

Dastur Navoiy davlat pedagogika instituti Ilmiy Kengashining 2021 yil ____ iyundagi __-sonli majlis bayoni bilan tasdiqlangan.

I. KIRISH

Mazkur dastur 2021-2022 o‘quv yilida **5A111101 – Musiqa ta’limi va san’at** mutaxassisligi bo‘yicha magistraturaga kiruvchilar uchun kirish sinovlari dasturi va baholash mezonlari bakalavriatning 5111100 - «Musiqa ta’limi» yo‘nalishi o‘quv rejasiga kirgan “Cholg‘u ijrochiligi va ansambli”, “Vokal ijrochiligi”, “Musiqa o‘qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari” fanlarining o‘quv dasturi asosida tuzilgan. Ushbu dasturni tuzishda “Cholg‘u ijrochiligi va ansambli”, “Vokal ijrochiligi”, “Musiqa o‘qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari” fanlari asosida abiturientlarning musiqiy ta’lim sohasida nazariy va amaliy bilimlarini amaliyotda qo‘llay olishi bo‘yicha bilim, ko‘nikma va mahoratlarini aniqlash maqsad qilingan.

II. IJODIY IMTIHONLARNING MAQSAD VA VAZIFALARI

«Musiqa ta’limi va san’at» mutaxassisligi bo‘yicha malakali kadrlarni tayyorlash bo‘yicha magistraturaga kirish sinovlarini o‘tkazishda abiturientlarning musiqiy ta’lim sohasida nazariy bilimlarini amaliyotda qo‘llay olishi bo‘yicha amaliy ko‘nikma va malakalarini aniqlash maqsadida o‘tkaziladi.

5A111101-Musiqa ta’limi mutaxassisligida talabalarni tayyorlash bo‘yicha ijodiy (kasbiy) imtihonlar abiturientlarning shu sohada bo‘lgan qiziqishi, bilim darajasi va kelajakda musiqa ta’limi kasbi bo‘yicha faoliyat yuritish kompetentsiyalarini belgilash maqsadida ishlab chiqilgan.

Mazkur dasturning asosiy vazifasi cholg‘u va vokal ijrochiligi, musiqa savodi, musiqiy asarlar ijodkorlari faoliyati, musiqa ijrochiligi, xor, ansambl, orkestr, bastakorlar va kompozitorlar ijodini, o‘zbek xalq cholg‘u asboblarini bilih, mashhur o‘zbek xalq sozanda va xonandalar ijodiy faoliyati, musiqiy atama va iboralari, musiqa janrlari, musiqada zamonaviylik va zamonaviy musiqa, milliy estrada musiqasi va uning ijrochilarini kabi mavzular asosida milliy musiqa madaniyatimizni o‘zlashtirishni nazarda tutadi.

Bunda “Cholg‘u ijrochiligi” fanidan biror bir cholg‘u asbobda o‘zbek yoki chel et musiqa asarlarini ijro eta olish ko‘nikmasini egallaganlik darajasi; ijro etayotgan musiqa asarini toza, sof hamda dinamik, temp va ritmik jihatdan aniq va to‘g‘ri ijro etishi; musiqa cholg‘usini chuqur his eta olishi; ritm, garmonik ohanglarni ijro etishda barmoq harakatlarini to‘g‘ri bajarishi; ijro etayotgan asarning muallifi, cholg‘u asbobi turi, nomi, tarixi haqida hamda milliy cholg‘ular to‘g‘risida aniq ma’lumotlarga egaligi;

“Vokal ijrochiligi” fanidan xonandalik janrlari; ijro etayotgan asarning nomi, muallifi, janri xususida batafsil ma’lumotlarga ega ekanligi; ijroda sof intonatsion qoidalarga to‘la amal qilishi, tonallikni ushlay olish ko‘nikmasiga egaligi; tajribasi, ovoz, nafas va ularni ishlata olish mahorati, bu borada orttirgan tajribasi; vokal,

xor, estrada, an'anaviy xonandalik asarlarini ijro eta olish mahorati, yo'llari, maktabi, tajribalari haqida bilimlarga egaligi; bastakor, kompozitorlar va ularning faoliyati, ular ijodida yuzaga kelgan musiqiy asarlarni bilishi;

“Musiqa o‘qitish nazariyasi, metodikasi va mакtab repertuari” fanidan Musiqa tarbiyasining maqsad va vazifalari. (tarbiya, musiqa, metodika). O‘quvchilar ovoz apparati va uning tuzilishi. (artikulyasiya, til, lab, jag’). Umumta’lim maktablarida «Musiqa madaniyati» fanini o‘qitishning mazmuni va uslubiyati. (darsning tuzilishi, chorak mavzular, musiqa xotirasi, ashulachilik nafasi, ovoz imkoniyatlari). O‘zbek xalq musiqasining mahalliy uslublari, mumtoz va maqom san’ati, akademik janrlar (opera, balet, xor, orkestr musiqasi, katta ashula, makom, doston) haqidagi umumiy tushunchalari).

III. ABITURIENTLARNING BILIMIGA QO‘YILADIGAN TALABALAR

Ijodiy imtihonda abiturientlar, avvalo, musiqa san'atining inson hayotida tutgan ahamiyati, yoshlarni aqliy, axloqiy, jismoniy va ma'naviy kamol topishidagi roli; milliy ong, milliy tafakkur, milliy g‘urur, Vatanni sevish va uni ardoqlash hislarini shakllantirishdagi ahamiyati haqida aniq tushunchaga ega bo‘lishlari, musiqa san'ati vositasida milliy g‘oyalarini o‘quvchi-yoshlar qalbiga singdirib borish yo‘llarini tasavvur qila olishlari, respublikamizning mustaqillik yillarda O‘zbekistonda san'at va musiqiy ta‘limni yuksak rivoj topganligi haqida asosli va mantiqli fikr-mulohaza yurita olishlari talab etiladi.

1.“Cholg‘u ijrochiligi va ansambl” fanidan qo‘yiladigan talablar.

O‘rta Osiyoda ijrochilik san'atining paydo bo‘lgan davridan to XIX asrning 60-yillarigacha taraqqiyoti xalq cholg‘ularini uzoq o‘tmishda paydo bo‘lganligi, Musiqachilikda datslab urma zarbli cholg‘ular, damli cholg‘ular, so‘ngra torlimizrobbi va torli-kamonli Musiqa cholg‘ulari paydo bo‘lganligi hamda tarixiy man’balari.

1.2. Taxminiy asarlar ro‘yhati

Fortepiano:

1.Yirik shakldagi asarlar – N.Zakirov “Sonata”, F.Nazarov “Kontsert”, M.Klementi, L.Betxoven, Y.Gadn, V.A.Motsart, F.SHubert, M.I.Glinka, A.K.Glazunov va boshqa chet el kompozitorlar sonatina, sonata va kontsertlari.

2.Etyud, I.S. Baxning “Frantsuz syuitalari”, ikki va uch ovozli inventsiyalari, XTK 1- tom prelyudiya va fugalari, shuningdek G.Gendel, R.Shuman, M.I.Glinka,

A.K.Glazunov, D.D.Shostakovich, G.Mushel kabi kompozitorlarning polifonik asarları.

3.Pyesa—F.Shopen, Y.Brams, F.List, E.Grig, P.I.CHaykovskiy, S.Raxmaninov, M.Ashrafiy “So‘zsiz qo‘sish”, X.Azimov “Noktyurn”, P.Xalikov “Dutor navolari” va boshqa asarlar, shunigdek K.Cherni, M.Klementi, I.Mosheles, F.Shopen va boshqa kompozitorlar etyudlari.

O‘zbek xalq cholg‘ularida:

1. Yirik shakldagi asarlar – O‘zbekiston va chet el kompozitorlarining sonatina, sonata, kontsert v.b.

2. Etyud, pyesa, o‘zbek xalq kuylari – “Dugox”, “Segox”, “Yolgiz”, “Navruzi ajam”, “Rajabiy”, “Qo‘sishchinor”, “Tanovar”, “Munojat” va boshqalar.

3. O‘zbekiston kompozitorlarining asarlari - F.Vasilyev obrabotkasi “Dutor bayoti”, M.Bafoev “Poema”, F. Nazarov “Poema”si, D.Zakirov “Qo‘sishq va raqs”, “Ko‘rmadim” T.Jalilov, “Otmagay” va boshqalar.

O‘zbek xalq kuylari

“O‘zgancha”, “Qashqarcha”, “Do‘loncha”, “Farg‘onacha”, “Norim – norim”, “Rohat”, “Saboh”, “Dutor bayoti” va shu murakkablikdagi boshqa asarlar.

Fortepiano jo‘rligida ijro etiladigan asarlar

I. O.Qosimov “Dutorim”, Akbarov “Alla”, P.Holiqov “Raqs”, M.Mirzaev “Shodlik”, “Yangi tanovar”, K.Komilov “Hayolimda”, R.Tursunov “Shahlo”, F.Alimov “Lirik vals”, H.H.Niyoziy “Sayyora”, G.Qodirov “Raqs”, A. Muhamedov qayta ishlagan “Dutor bayoti”, B.Aliyev “Sho‘hi pari”, N.Hasanov ”Gilos”.

Chet el bastakorlarining asarlari

M.Oginskiy “Polonez”, P.Chaykovskiy “Neopolitanskaya pesnya”, M.Glinka “Polka”, U.Gadjibekov “Qo‘sishq va raqs”, I.Brams “Vengercha raqs” №5, M.Bolakirov - Polka. Qashqar rubobi sozining ijroviy imkoniyatlari haqida tobora chuqurroq tasavvurga ega bo‘lib borish. Taniqli ijrochilarni o‘ziga hos ijro uslublari. Mahorat sirlarini o‘zlashtirib borish; Notaga qarab chalish malakasini o‘tsirish, birinchi kursga nisbatan ijro jihatidan birmuncha murakkab bo‘lgan tehnik va bezakli mashqlar. Gamma va etyudlarni chalish, fortepiano jo‘rligida jo‘rsozlik va jo‘rnavorozlik malakalarini o‘zlashtirish.

O‘zbek xalq musiqasi namunalarini ijro etishda maqsadga muvofiq aplikatura tanlash va ijro etish bezaklarini qo‘llay bilish malakasini o‘tsira borish, ifodali ijro tajriba egallab borish.

O‘rganilayotgan asarlarni mutsaqil tahlil qilish, asar harakteriga mos tushadigan ijro uslublarini mutsaqil tanlash va ijro etish mahoratini o‘tsira borish.

O‘zbek xalq kuylari

“Gulbahor”, “Tanovar”, “Aliqambar”, “Oromijon”, “Sharob”, “Nasri segoh”, “Dilhiroz”, “Horazm lazgisi”, “Rajabiy”, “Samoi Dugoh”, “Mirzadavlat”, “Beksulton” va boshqalar.

Fortepiano jo‘rligida ijro etiladigan asarlar

Q.Mamirov “Yoshlik taronasi”, F.Alimov “Raqs”, Sh.Sayfuddinov «Fasli bahor», D.Zokirov «Ko‘rmadim», B.Gienko qayta ishlagan «Nayrez» va boshqalar.

Chet el bastakorlarining asarlari

S.Rahmaninov “Italyancha polka”, I.Brams “Vengercha raqs” №2, F.Amirov “Aslan qo‘srig‘i”, M.Glinka “Ivan Susanin”, operasidan “Raqs”, F.Shubert “Serenada”, U.Gadjibekov “Ko‘rog‘li” operasidan “Raqs” va boshqalar.

Bilim va malakalarni takomillashtirish qashqar rubobida badiiy ijro uchun zarur bo‘lgan shtrixlar tizimi o‘zlashtirish (yakka zarb, qo‘s sh zerb, teskari zerb, ufor zerb, tremolo) hamda o‘zbek an’anaviy musiqada mavjud ornamentlarni (forshlag, nahshlag, mardent, trel kabilar) ijro etish tehnikasini egallah.

Nota bilan chalish, fortepiano jo‘rligida ijro etish malakalarini o‘tsira borish, kompozitorlarning murakkab asarlarini chalish, mahoratini singdirib borish. Ijro imkoniyatidan kelib chiqqan holda va o‘z mahoratini o‘tsirish maqsadida ijro uchun mutsaqil asarlar tanlash, mos ijro uslublarini topish va o‘rganilayotgan asarlarni har tomonlama tahlil qilish, o‘quvini o‘stira borish.

Fortepiano jo‘rligida ijro etiladigan asarlar

F.Nazarov “Qo‘sinq va raqs”, H.Rahimov “Navro‘z”, A.Muhamedov qayta ishlagan “Rohat”, F.Vasilev va E.Shukrullaev qayta ishlagan “Uyg‘urcha qo‘sinq va raqs”, S.Rutsamov “Eskerani”, D.Zokirov qayta ishlagan “Tanovor” va boshqalar.

Qashqar rubobida ijro etishning tehnik va bezakli ijro etish malakalarini orttirib borish, nota yozish, kuy va qo‘sinqlarni rubobga moslash va turli tonliklarga ag‘dara bilish malakasini egallah:

- davlat attetsatsiyasi talablari darajasidagi ijro jihatidan murakkab asarlarni, xalq kuylarini mahorat bilan chalish tehnikasini egallah; maktab datsuriga kiritilgan barcha qo‘sinqlarga jo‘rnavorozlik qilish, tinglash uchun berilgan asarlarni to‘laqonli ijro etish malakasini egallah;

- mактабда синfdan tashqari musiqiy mashg‘ulotlar jarayonida rubobchilar ansamblı, duet, trio, kvartet jo‘rovozliklarini tashkil etish tajribasini egallash; o‘z utsida mutsaqil ishslash, asarlar tanlash, mutsaqil o‘rganish, notaga qarab ravon ijro etish va har bir asarni badiiy va hushohang ijro etish malakasini shakllantirish.

O‘zbek xalq kuylari

“Cho‘li Iroq”, “Munojot”, “Garduni Dugoh”, “Mushkiloti Dugoh”, “Hafifi Segoh”, “Toshkent Uforisi”, “Bozurgoni”, “Tasnifi Dugoh”, “Soyaiy” va boshqalar.

Fortepiano jo‘rligida ijro etiladigan asarlar

J.Sultonov “Raqqosasidan”, R.Ne’matov “Humor”, M.Bafoyev “Poema”, S.Hayitboev “Rubob taronasi”, B.Gienko “Badahshon raqsi”, Narimanidze “Davluri” va boshqalar.

Talabalar yil davomida chalish tehnikasiga oid materiallar dutor chalishning umumiy qoidalarini o‘rganadilar, shuningdek, tovush hosil qilish uchun yozilgan mahsus mashqlarni bajaradilar hamda qochirimlarni mashq qiladilar. Bu davrda talabalar 6-8 ta badiiy asar va 1-3 sinf uchun mo‘ljallangan mакtab qo‘shiqlarini o‘zlashtirishlari lozim.

2. “Vokal ijrochiligi” fanidan qo‘yiladigan talablar.

“Vokal ijrochiligi” fanining asosiy maqsadi – vokal san’ati vositasida bo‘lajak musiqa o‘qituvchilarining estetik va badiiy didini tarbiyalash, professional uslubda kuylash malakalarini shakllantirishdan iboratdir.

Fanning vazifalari- ta’lim va tarbiya berish, ularni dunyo standartlariga javob beradigan chuqur bilimli, yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash, vokal pedagogikasining sistemalilik, izchillik, oddiydan murukkabga o‘tish, individual yondashish kabi qator didaktik tomonlari.

“Vokal ijrochiligi” o‘quv fanini o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida oddiydan murukkabga o‘tish, individual yondashish kabi qator didaktik tomonlarini; tovush apparatining tuzilishi va harakatlanishi xususiyatlarini; vokal to‘g‘risidagi asosiy tushunchalarni; ovoz hosil qilish va uning turlarini; xonandalik nafasi, artikulyatsiya, intonatsiya va dinamik belgilarni ***bilishi kerak***.

Vokal siru-asrorlarini chuqur bilish va yuqori professional uslubda kuylay olish; musiqa asbobi jo‘rligida hamda unison yoki ko‘povozli ijrochiligidar jo‘rligida yakka xonanda sifatida kuylash; ovoz va musiqa asbobi uchun yozilgan asarlarni ifoda etish shtrixlari, stili va xarakteri nuqtai nazardan tahlil qilish ***malakalariga ega bo‘lishi kerak***.

O‘zbek xalq qo‘shiqlari

«Bilakuzuk» - (aytishuv).
«Qilpillama» - xalq she’ri.
«Ey voy sanam» - xalq she’ri.
«Tanovar-II» - Muqumiy g‘azali.
«Qoraqosh» - (aytishuv).
«Yali-yali» - A.Navoiy, xalq qo‘shig‘i.
«Ililla yor» - xalq she’ri.
«Qo‘shchinor» - A.Navoiy g‘azali.
«Ulkun jonon» - Muqimiy g‘azali.
«Farg‘onacha jonon-II» - Muqumiy g‘azali.

Bastakorlar asarlari

«Etmasmidim» - K.Jabborov musiqasi, Fuzuliy g‘azali.
«Bu ko‘ngil» - K.Jabborov musiqasi, Lutfiy g‘azali.
«Ne ajab» - O.Nuritdinov musiqasi, Navoiy g‘azali.
«Koshki» - Yu.Rajabiy musiqasi, Navoiy g‘azali.
«Yor mehri» - Yu.Rajabiy musiqasi, Navoiy g‘azali.
«O‘ynasin» - T.Jalilov musiqasi, Uyg‘un she’ri.
«Diyorimsan» - K.Jabborov musiqasi, Xabibiy g‘azali.
«Mubtalo bo‘ldim senga» - K.Jabborov musiqasi, Navoiy g‘azali.
«Ey sabo» - D.Zokirov musiqasi, Navoiy g‘azali.
«Qiz qo‘shig‘i» - Yu.Rajabiy musiqasi, X.Olimjon she’ri.

Maqom sho‘baları

«Talqinchai mustaxzodi navo» - Lutfiy g‘azali, Navo maqomidan.
«Qashqarchai mustaxzodi navo» - Furqat g‘azali, Navo maqomidan.
«Soqinomai mustaxzodi navo» - Nishotiy g‘azali, Navo maqomidan.
«Qashqarchai savti kalon» - A.O‘tar g‘azali, Rost maqomidan.
«Soqinomai savti kalon» - Bobur g‘azali, Rost maqomidan.
«Abduraxmonbegi» - Muqimiy g‘azali.
«Saroxbori dugox-2 taronasi» - Navoiy g‘azali, Dugox maqomidan.
«Saroxbori dugox-3 taronasi» - Navoiy g‘azali, Dugox maqomidan.
«Dugox» - maqomidan, «Oromijon» - Bobur g‘azali.
«Nasri bayot» - Nodira g‘azali, Rost maqomidan.

3. Musiqa o‘qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari fanidan qo‘yiladigan talablar

Musiqa madaniyati darsining tuzilishi. Birinchi-yettinchi sinflarda musiqa o‘qitishning mazmuni va uslubiyati. O‘zbek xalq musiqa merosi janrlari to‘g‘risida. (yalla, alla, lapar, qo‘sish, cholg‘ular, raqlar). Musiqa darslarini rejalanitirish. (musiqa darslari dasturi, chorak mavzulari, dars jarayonini hisobga olish, bolalarining ovoz imkoniyatlari). Musiqaning tuzilishi va rivojlanishi, musiqa shakli, rondo. Musiqa merosining inson ma’naviyatida tutgan o‘rni, milliy musiqa ta’limi, musiqada umuminsoniy g‘oyalarning aks etishi, «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»ning mohiyati va mazmuni. Musiqa darsining fanlararo aloqadorligi. Xalq musiqa ijodi, qardosh xalqlar, o‘zbek xalq musiqasi, xalq musiqasi ladlari va h.

Sharq mutafakirlari cholg‘u asboblari va cholg‘u kuylari to‘g‘risida. (Ibn Sino, Forobiy, Navoiy, Darvesh Ali Changiy). Vokal xor malakalari. Musiqa o‘qitishning xususiy metodlari. Maqom san’ati, Shashmaqom, Xorazm va Toshkent-Farg‘ona maqom yo‘llari haqida umumiy tushuncha. An’anaviy, vokal ijrochiligi, xoreografiya, sharq xalqlari mumtoz musiqasi haqida umumiy tushuncha. Sinfdan tashqari musiqa tarbiyasining ommaviy shakli. Darsda musiqa tinglashning ahamiyati. Sinf o‘quvchilarining yosh xususiyatlari va boshqalar.

IV.Ijodiy imtihon o‘tkazish tartibi.

Kasbiy ijodiy imtixon asosan 3 ta fan doirsida - bakalavriatning 5111100 - «Musiqa ta’limi» yo‘nalishi o‘quv rejasiga kirgan “Cholg‘u ijrochiligi va ansambli”, “Vokal ijrochiligi”, “Musiqa o‘qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari” fanlarining o‘quv dasturi asosida o‘tkaziladi. “Cholg‘u ijrochiligi va ansambli” va “Vokal ijrochiligi” fanlaridan abiturientlar 2-3 tadan asar ijro qiladilar. “Musiqa o‘qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari” fanidan esa belit tortib, 3 yoki 4 ta shartni bajaradilar. Biletlarga javoblar og‘zaki yoki yozma shaklda bo‘lishi mumkin.

Har bir fan bo‘yicha abiturient bilimi va ijodiy mahoratiga alohida ball qo‘yiladi. To‘plagan ball natijalari umumlashtiriladi va ballar ketma-ketligida qabul komissiyasiga taqdim etiladi.

Ijodiy imtihonning umumiy bali – **100** balni tashkil etadi.

- 1.Cholg‘u ijrochiligi va ansambli-30 ball;
- 2.Vokal ijrochiligi – 30 ball.
- 3.Musiqa o‘qitish nazariyasi, (og‘zaki)– 40 ball.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Urmanova L., Trigulova A., Ibrahimjanova G. Musiqa nazariyasi. Toshkent, Nizomiy nomidagi TDPU, 2013.
2. Ostrovskiy A.L., Solov’ev S.N., Sol’fedjio M., «Muzika», 2013.

3. Sposobin I.V. Sol'fedjio. Dvuxgolosnie i texnologie, M., «Muzыka», 1991.
4. Azimova O. Garmoniya. Darslik. Nazariy kurs. Toshkent, «Qatortol – Kamolot», 2000.
5. Mishael Pilhofer and Holly Day “Music Theory for dummies” Indiana USA Wiley Publishing Inc. 2007.
6. James Tackett. “Fundamentals of church music Theory” Austin Christian Akappella Musik. Abilene Christian University. 2009.
7. Mark Feezell. “Music Theory Fundamentals” Copyright. 2011 All Rights Reserved. LearnMusic Theory. Net
8. Azizov O. Solfedjio (ko‘p ovozli). Toshkent, «Musiqqa», 2007.
9. Laduxin N.M. Odnogolosnoy sol'fedjeo, M., «Muzыka», 2005.
10. Sh.N.Rahimov. Dutor. Darslik. ”Musiqqa nashriyoti”, T., 2010.
11. Sh.N.Rahimov. Cholg‘u ijrochiligi (dutor misolida). Elektron darslik, T., 2011.
12. Sh.N.Rahimov, M.A.Ilxomov, Sh.S.Yusupov. Cholg‘u ijrochiligi. (rubob misolida). Elektron darslik. T., 2015.
13. M.A.Ilxomov. Cholg‘u ijrochiligi. ”Mehnat nashriyoti”, T., 2010.
14. X.Nurmatov – Qashqar rubobi. Toshkent. Oqituvchi nashriyoti. 2003.
15. Sh.Raximov – Dutor. Toshkent. G.Gulom nashriyoti. 2005.
16. Barbara Kreader, Fred Kern, Phaillip Keveren, Mona Rejino. Piano Lessons Book 2001.
17. D.Q.Qodirov. «An`anaviy qo‘sinqchilik». Toshkent. «Iqtisod-moliya» nashriyoti. 2008 yil.
18. M.Jalilov. «Qo‘sinqlar xristomatiyasi». I-II kitob. Toshkent. 2002-2003 yil.
19. M.Jalilov, J.Sadirov. «Qo‘sinqlar xristomatiyasi». Toshkent. «O‘qituvchi» nashriyoti. 1995 yil.
20. O.Matyoqubov. «Maqomat». Toshkent. «Musiqqa» nashriyoti. 2004 yil.
21. I.Rajabov. «Maqom asoslari». O‘rta va oliy o‘quv Yurtlari uchun metodik qo‘llanma. Toshkent. 1992 yil. 90-bob.

5A111101-«MUSIQA TA'LIMI VA SAN'AT» MUTAXASSISLIGI UCHUN MAGISTRATURAGA KIRUVCHILAR UCHUN SINOV IMTIHONINING JAVOBLARINI BAHOLASH MEZONLARI

5A111101 – «Musiqa ta'limi va san'at» mutaxassisligi bo'yicha magistraturaga qabul qilish savolnomalari bakalavriatning 5111100 - «Musiqa ta'limi» yo'naliishi o'quv rejasiga kirgan “Cholg'u ijrochiligi va ansambl”, “Vokal ijrochiligi”, “Musiqa o'qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari” fanlarining o'quv dasturi asosida tuzilgan.

Har bir abiturentga yakka tartibda 40 minutgacha vaqt beriladi, shu vaqt ichida nazariy va amaliy savollarga javob beradi.

1. Cholg'u ijrochiligi

Abiturientlarning umumiy tayyorgarlik darajasi, qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan tarzda me'yoriy dasturi o'zlashtirish ustida ish olib boriladi. Ta'lim yo'naliishi bo'yicha o'zlashtirishlaridan kelib chiqadigan vazifalar – abiturientlar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini o'zlarining ijro mahoratini namoyish etishlaridan iboratdir. Alovida e'tibor professional darajali ijroni mukammallashtirishga, uni yuqori badiiy saviyada ko'rsatib berishga qaratilishi kerak. Tanlagan yo'naliishi bo'yicha abiturient davr talabiga binoan dunyoqarashi keng boigan, ya'ni insoniyat madaniyati tarixi, rivojlanish pog'onalari xususan, adabiyot va san'at sohasida teran fikr yuritish bilan birga, yangi paydo boigan kompyuterlar tizimidagi jahon musiqiy dasturlari yuzasidan ham tushuncha, tasavvur, bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi shart.

Ushbu imtihonda abiturientdan musiqa asarining mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo'yicha turlicha bo'lgan musiqa asarini ijro etishi talab etiladi. O'zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilishi, mustaqillik yillarida respublikamizda musiqa san'atini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o'z fikrlarini bayon etishi talab etiladi.

№	Cholg'u ijrochiligi bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mazmuni	Ballar taqsimoti Maks. 50 ball
1.	Yirik shakldagi asarlar.	0 - 14
2.	Etyud, pyesa va boshqa asarlar.	0 - 14
3.	O'zbek va chet el kompozitorlarining asarlari.	0 - 14
4.	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati. Musiqiy cholg'ular tarixi va ularning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni hamda ahamiyati to'g'risidagi	0 - 8

	bilimlari, nutqi va pedagogik qibiliyati.	
	Jami	50

2. Vokal ijrochiligi fani

Abiturient asarlar nota maitnini xatosiz, asarning sur'atini ko'rsatilgan tezlikda, kuy shtrixlarini to'g'ri qo'llagan holda, intonatsiya sofligiga amal qilib, barcha artikulyatsiya talablarini bajarib, shuningdek, asarni badiiy mohiyati va milliy xususiyatlarini toiiq ochib bergen holatda kuylab berishi zarur. Asarda musiqiy ifoda vositalarining qoilanishi, tovush kuchi va uni boshqarish, hamda uning sifati asosiy ahamiyatga ega.

Ushbu imtihonda abiturientdan musiqa asarining mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo'yicha turlicha bo'lgan 2 ta vokal asari va O'zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasini dirijorlik qilib ijro eta olishi, maqom, an'anaviy xonandalik, o'zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo'shiqlari, umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5, 6, 7 - sinf musiqa madaniyati fani dasturidan o'rinni olgan qo'shiqlardan namunalar quylay olishi. Shuningdek, O'zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilishi va mustaqillik yillarida respublikamiz san'atini yanada rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o'z fikrini bayon etishi talab etiladi.

№	Vokal ijrochiligi fani bo'yicha ijro etiladigan asarlar	Ballar taqsimoti
1.	O'zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasini ijro eta olishi, ovoz tembri va sofligi, dirijorlik mahorati, intonatsiya sofligiga amal qilishi.	0 - 14
2	O'zbek va chet el kompozitorlari asarlari, o'zbek xalq qo'shiq va ashulalari yoki maqom yo'llaridan namunalar kuylash.	0 - 14
3	Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5, 6, 7 - sinf musiqa madaniyati fani dasturidan o'rinni olgan qo'shiqlardan namunalar kuylash.	0 - 14
4	Vokal ijrosi, asarda musiqa ifoda vositalarining qo'llanilishi, ovoz tembri va sofligi, nutq ravonligi.	0 - 8
	Jami	50

Izoh: Abiturientlar vokal ijrochiligi fanidan ijodiy imtihon vaqtida o'zi ixtiyoriy cholg'u asbobida chalib ijro qilishi mumkin.

2.2. Taxminiy asarlar ro‘yxati

1. O‘zbek va chet el kompozitorlar operalaridan ariya, romans, estrada qo‘shiqlari.

2. Umumta’lim maktabning 5-, 6-, 7 - sinf musiqa madaniyati fani dasturidan o‘rin olgan qo‘shiqlar.

3. O‘zbek va chet el xalq qo‘shiqlari – “Omon yor”, “Tanova”, alla, to‘y marosim qo‘shiqlari, yalla, lapar va boshqa asarlar.

Ijodiy imtihonning umumiyligi bali – **100** balni tashkil etadi.

1. Cholg‘u ijrochiligi va ansambli-50 ball;

2. Vokal ijrochiligi – 50 ball.

VII. Appellyatsiya komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Appellyatsiya komissiyasi kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi faoliyatini yo‘lga qo‘yilishi bilan bir paytda 2021-2022 o‘quv yili qabul komissiyasi tomonidan tashkil etiladi.

Abiturient kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari e’lon qilingan kundan boshlab, 24 soat ichida appellyatsiya komissiyasiga murojaat etishi shart. Aks holda ko‘rsatilgan muddatdan o‘tib qilingan murojaatlar inobatga olinmaydi.

Appellyatsiya komissiyasi abiturientlar tomonidan bildirilgan og‘zaki va yozma murojaatlarga javob beradi. Murojaat mazmuni faqat o‘zining ballari haqida bo‘lsa qabul qilinadi, lekin boshqa abiturientlar haqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.

Abiturient tomonidan bildirilgan murojaatni ko‘rib chiqadi va 24 soat ichida xulosalarni ma’lum qiladi.

Izoh: OTM kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi musiqiy cholg‘ular bilan ta’minlash majburiyatini olmaydi. Kiruvchilar ijro etadigan musiqa cholg‘usini o‘zi bilan birga olib keladi va sozlagan holda ijro etadilar.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi a’zolari abiturient bilimini baholaydi. Baholar umumlashgan holda e’lon qilinadi.

Kafedrasi mudiri:

O‘.Mirzayev

